

62013CJ0266

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (ötödik tanács)

2015. március 19. (*1)

„Elzeter döntéshozatal iránti kérelem — Szociális biztonság — 1408/71/EGK rendelet — Az egyrészt az Európai Közösség és tagállamai, másrészt a Svájci Államszövetség közötti, a személyek szabad mozgásáról szóló megállapodás — Valamely tagállam egy további harmadik állam lobogója alatt közlekedő csőfektető hajó fedélzetén munkavállalóként alkalmazott állampolgára, aki az állampolgársága szerinti tagállamban rendelkezik lakóhellyel — Eredetileg egy Hollandiában székhellyel rendelkező vállalkozás, majd egy Svájcban székhellyel rendelkező vállalkozás által foglalkoztatott munkavállaló — Az egymást követően harmadik állam mentén húzódó kontinentális talapzaton, nemzetközi vizeken és a kontinentális talapzat bizonyos tagállamok mentén húzódó részén végzett munka — Az említett rendelet személyi hatálya — Az alkalmazandó jogszabályok meghatározása”

A C-266/13. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott elzeter döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Hoge Raad der Nederlanden (Hollandia) a Bírósághoz 2013. május 15-én érkezett, 2013. április 12-i határozatával terjesztett el az elzeter

L. Kik

és

a Staatssecretaris van Financiën között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (ötödik tanács),

tagjai: T. von Danwitz tanácselnök, C. Vajda, A. Rosas, Juhász E. és D. Šváby (előadó) bírák,

előtanácsnok: P. Cruz Villalón,

hivatalvezető: M. Ferreira előtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2014. július 3-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

—

L. Kik képviseletében H. Menger,

—

a holland kormány képviseletében B. Koopman, M. Bulterman, C. Schillemans és M. Gijzen, meghatalmazotti minőségben,

—

az Európai Bizottság képviselőjében M. van Beek és J. Enegren, meghatalmazotti minőségben, a f?tanácsnok indítványának a 2014. október 16-i tárgyaláson történt meghallgatását követ?en meghozta a következ?

Ítéletet

1

Az el?zetes döntéshozatal iránti kérelem az 1996. december 2-i 118/97/EK tanácsi rendelettel (HL 1997. L 28., 1. o.; magyar nyelv? különkiadás 5. fejezet, 3. kötet, 3. o.) módosított és naprakésszé tett és az 1999. február 8-i 307/1999/EK tanácsi rendelettel (HL L 38., 1. o.; magyar nyelv? különkiadás 5. fejezet, 3. kötet, 335. o.) módosított, a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történ? alkalmazásáról szóló, 1971. június 14-i 1408/71/EGK tanácsi rendelet (a továbbiakban: 1408/71 rendelet) értelmezésére vonatkozik.

2

E kérelmet az L. Kik és a Staatssecretaris van Financiën (pénzügyi államtitkár) közötti, L. Kiknek a 2004. június 1-je és augusztus 24. közötti id?szakban a holland általános társadalombiztosítási rendszerben való biztosítása tárgyában indult jogvitában terjesztették el?.

Jogi háttér

A nemzetközi jog

3

Az Egyesült Nemzetek Montego Bayben (Jamaika), 1982. december 10-én aláírt tengerjogi egyezményét, amely 1994. november 16-án lépett hatályba, a Holland Királyság 1996. június 28-án, Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága pedig 1997. július 25-én ratifikálta és az Európai Közösség nevében az 1998. március 23-i 98/392/EK tanácsi határozattal (HL L 179., 1. o.; magyar nyelv? különkiadás 4. fejezet, 3. kötet, 262. o.; a továbbiakban: tengerjogi egyezmény) fogadták el.

4

Ezen egyezmény „Mesterséges szigetek, berendezések és létesítmények a kizárólagos gazdasági övezetben” cím? 60. cikke a következ?képpen rendelkezik:

„(1) A kizárólagos gazdasági övezetben a parti államnak kizárólagos joga van a következ?k létesítésére, létesítésének engedélyezésére és szabályozására, üzemben tartására és használatára:

a)

mesterséges szigetek;

b)

az 56. cikkben foglalt és más gazdasági célokra szolgáló berendezések és létesítmények;

c)

a parti államot az övezetben jogainak gyakorlásában esetlegesen zavaró berendezések és létesítmények.

(2) A parti államnak kizárólagos joghatósága van az ilyen mesterséges szigetek, berendezések és létesítmények felett, beleértve a vám-, pénzügyi, egészségügyi, biztonsági és bevándorlási törvényeket és elírásokat.

[...]"

5

A tengerjogi egyezmény „A parti állam jogai a kontinentális talapzat felett” című 77. cikke az alábbiakat írja elő:

„(1) A parti állam a kontinentális talapzat felett, annak felkutatása és természeti erőforrásainak kiaknázása céljából, szuverén jogokat gyakorol.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott jogok kizárólagosak abban az értelemben, hogy amennyiben a parti állam a kontinentális talapzatot nem kutatja fel, vagy nem aknázza ki annak természetes [helyesen: természeti] erőforrásait, a parti állam kifejezett hozzájárulása nélkül senki sem foghat bele ezen tevékenységekbe.

(3) A parti államnak a kontinentális talapzat feletti jogai sem tényleges vagy jelképes elfoglalástól, sem valamely kifejezett nyilatkozattól nem függenek.

[...]"

6

Ezen egyezmény „Tenger alatti kábelek és csővezetékek” címet viselő 79. cikkének szövege így szól:

„(1) Minden államnak joga van – az ebben a cikkben foglalt rendelkezéseknek megfelelően – tenger alatti kábelek és csővezetékek elhelyezésére a kontinentális talapzaton.

(2) A parti állam nem akadályozhatja meg e kábelek és csővezetékek fektetését és fenntartását, a parti állam azon jogának sérelme nélkül, hogy ésszerű intézkedéseket tegyen a kontinentális talapzat felkutatására, az ott található természeti források [helyesen: erőforrások] kiaknázására, és a csővezetékekből származó szennyezés megelőzésére, csökkentésére és ellenőrzésére.

(3) A kábelfektetés [helyesen: a lefektetendő csővezetékek] nyomvonalának kijelölése a kontinentális talapzaton a parti állam hozzájárulásával történik.

(4) E rész semmilyen rendelkezése nem érinti a parti állam azon jogát, hogy megállapítsa a területén vagy parti tengerén áthaladó kábelek vagy csővezetékek fektetésének feltételeit, továbbá a parti állam joghatóságát kontinentális talapzata felkutatásával vagy forrásai [helyesen: erőforrásai] kiaknázásával kapcsolatban megépített vagy használt kábelek vagy csővezetékek, illetve a joghatósága alatt álló mesterséges szigetek, létesítmények [helyesen: mesterséges szigetek, berendezések és létesítmények] üzemeltetése tekintetében.

[...]"

A tengerjogi egyezmény „A kontinentális talapzaton lévő mesterséges szigetek, berendezések és létesítmények” című 80. cikke kimondja, hogy ezen egyezmény 60. cikke megfelelően vonatkozik a kontinentális talapzaton lévő mesterséges szigetekre, berendezésekre és létesítményekre.

Az uniós jog

Az 1408/71 rendelet többek között az EKG-Szerződés 51. cikkére (később az EK-Szerződés 51. cikke, majd, módosítást követően EK 42. cikk) hivatkozik, amely jelenleg az EUMSZ 48. cikknek felel meg. E cikkek elsődlegesen a tagállamok szociális biztonsági rendszereinek koordinációjára és a juttatásoknak az ilyen módon koordinált rendszerek keretében történő kifizetésére vonatkoznak. E hivatkozást követően e rendelet többek között az alábbi preambulumbekkezdéseket tartalmazza:

„mivel a szociális biztonságra vonatkozó nemzeti jogszabályok összehangolását célzó rendelkezések a személyek szabad mozgásának keretébe tartoznak, és e rendelkezéseknek hozzá kell járulniuk e személyek életszínvonalának és alkalmazási feltételeinek javításához;

[...]

mivel a nemzeti jogszabályok között a hatályuk alá tartozó személyek vonatkozásában jelentések az eltérések, kívánatos annak az alapelvnek az alkalmazása, amely szerint a rendelet a munkavállalókra vagy önálló vállalkozókra vonatkozó szociális biztonsági rendszerekben vagy munkaviszonyuk, illetve önálló vállalkozóként végzett tevékenységük folytán biztosított valamennyi személyre vonatkozik;

mivel tiszteletben kell tartani a nemzeti szociális biztonsági jogszabályok különleges sajátosságait, és csak koordinációs rendszert kell létrehozni;

[...]

mivel a Közösségen belül mozgó munkavállalók és önálló vállalkozók csak egyetlenegy tagállam szociális biztonsági rendszerébe tartozhatnak az alkalmazandó nemzeti jogszabályok átfedései és az ebből származó esetleges bonyodalmak elkerülése érdekében;

[...]

mivel annak lehet leghatékonyabb biztosítása érdekében, hogy az egy tagállam területén foglalkoztatott valamennyi munkavállaló egyenlő bánásmódban részesüljön, általában annak a tagállamnak a jogszabályait kell alkalmazandó jogszabályként meghatározni, amelyben az érintett személy munkavállalóként vagy önálló vállalkozóként tevékenységet folytat;

mivel ettől az általános szabálytól az alkalmazhatóság egyéb kritériumait indokoló bizonyos helyzetekben el lehet térni.

[...]”

Az 1408/71 rendelet 1. cikkének értelmében:

„E rendelet alkalmazásában:

a)

»munkavállaló« és »önálló vállalkozó«:

i.

aki akár kötelezően, akár szabadon választható folytatólagos biztosítás keretében a munkavállalókra vagy önálló vállalkozókra vonatkozó szociális biztonsági rendszerek vagy a köztisztviselőkre vonatkozó különleges rendszer ágazataiba tartozó egy vagy több kockázattal szemben biztosított.

[...]

10

E rendeletnek „A rendelet személyi hatálya” címet viselő 2. cikkének (1) bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik:

„E rendelet vonatkozik azokra a munkavállalókra vagy önálló vállalkozókra és diákokra, akik egy vagy több tagállam jogszabályainak a hatálya alá tartoznak vagy tartoztak, és akik a tagállamok egyikének állampolgárai, valamint azokra a hontalanokra vagy menekültekre, akiknek a lakóhelye valamely tagállam területén található, és ezek családtagjaira és túlélő hozzátartozóira.”

11

Az 1408/71 rendelet II. címe tartalmazza e rendeletnek az alkalmazandó jogszabályok meghatározására vonatkozó 13–17a. cikkét. Az említett 13. cikk, miután (1) bekezdésében rögzítette azt a szabályt, amely szerint az ezen rendelet hatálya alá tartozó személyekre f?szabály szerint csak egy tagállam jogszabályai alkalmazandók, az alábbiak szerint folytatódik:

„(2) A 14–17. cikk rendelkezéseire is figyelemmel:

a)

egy tagállam területén alkalmazott személy e tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozik, még abban az esetben is, ha egy másik tagállam területén rendelkezik lakóhellyel, vagy ha az ?t alkalmazó vállalkozás vagy magánszemély székhelye vagy lakóhelye egy másik tagállam területén található;

[...]

c)

egy tagállam lobogója alatt közlekedő hajó fedélzetén alkalmazott személy a lobogó szerinti tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozik;

[...]

f)

az a személy, akire az egyik tagállam jogszabályai már nem alkalmazhatók, és egy másik tagállam jogszabályai sem alkalmazandók rá az el?z? pontokban megállapított szabályok

egyikével összhangban vagy a 14–17. cikkeiben megállapított kivételeknek vagy különös rendelkezéseknek megfelelően, azon tagállam jogszabályainak a hatálya alá tartozik, amelyeknek a területén lakóhellyel rendelkezik, kizárólag azon tagállam jogszabályi rendelkezéseivel összhangban.”

12

Az 1408/71 rendelet „Az ellenérték fejében munkát végző személyekre (kivéve a tengerészekre) alkalmazandó különös szabályok” címet viselő 14. cikke az alábbi rendelkezéseket tartalmazza:

„A 13. cikk (2) bekezdésének a) pontja az alábbi kivételekkel és körülmények között alkalmazandó:

[...]

(2)

Az a személy, akit szokásosan két vagy több tagállam területén foglalkoztatnak, a következők szerint meghatározott jogszabályok hatálya alá tartozik:

a)

az a személy, aki egy olyan vállalkozás hajózó [helyesen: utazó vagy hajózó] személyzetének tagja, amely más vagy saját számlájára nemzetközi vasúti, közúti, légi vagy belvízi személyszállítási vagy árufuvarozási szolgáltatást végez, és amely vállalkozás székhelye egy tagállamban található, ez utóbbi tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozik a következők megszorításokkal:

i.

ha az említett vállalkozás fiókteleppel vagy állandó képvislettel rendelkezik más tagállamban, mint amelyikben a székhelye található, e fióktelep vagy állandó képvislet által alkalmazott személy azon tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozik, amely tagállamban e fióktelep vagy állandó képvislet található;

ii.

ha az adott személyt elsődlegesen annak a tagállamnak a területén alkalmazzák, amelyben lakóhellyel rendelkezik, e személy e tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozik még abban az esetben is, ha az őt alkalmazó vállalkozás annak a tagállamnak a területén nem rendelkezik székhellyel, fiókteleppel vagy állandó képvislettel;

b)

az a) pontban nem említett személy azon tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozik:

i.

amelynek területén lakóhellyel rendelkezik, ha tevékenységét részben e tagállam területén végzi, vagy ha több olyan vállalkozás vagy több olyan munkáltató számára végez munkát, amelynek vagy akinek székhelye vagy lakóhelye különböző tagállamok területén található;

ii.

amelynek területén az őt alkalmazó vállalkozás vagy magánszemély székhelye vagy lakóhelye található, ha tevékenységét nem annak a tagállamnak a területén végzi, ahol lakóhellyel

rendelkezik.

[...]"

13

Az 1408/71 rendelet tengerészekre vonatkozó különös szabályokat megállapító 14b. cikke az alábbiak szerint rendelkezik:

„A 13. cikk (2) bekezdésének c) pontja az alábbi kivételekkel és körülmények között alkalmazandó:

[...]

(4)

Az a személy, akit egy tagállam lobogója alatt közlekedő hajó fedélzetén alkalmaznak, és aki az e munkáért járó javadalmazást olyan vállalkozástól vagy személytől kapja, amelynek vagy akinek a székhelye vagy lakóhelye más tagállam területén található, az utóbbi tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozik, ha e tagállamban rendelkezik lakóhellyel; az említett jogszabályok alkalmazásában a javadalmazást fizető vállalkozás vagy személy munkáltatónak tekintendő.”

14

E rendelet „Az önkéntes biztosításra vagy szabadon választott folyamatos biztosításra vonatkozó szabályok” 15. cikke értelmében:

„(1) A 13. és 14d. cikk [helyesen: 13–14d. cikk] rendelkezései nem vonatkoznak az önkéntes biztosításra vagy a szabadon választható folytatólagos biztosításra, kivéve ha a 4. cikkben említett ágak vonatkozásában bármely tagállamban csak önkéntes biztosítási rendszer létezik.

(2) Ha két vagy több tagállam jogszabályainak alkalmazása a biztosítások halmozódásához vezet:

—

egy kötelező biztosítási rendszer és egy vagy több önkéntes vagy választható folytatólagos biztosítási rendszer között, az érintett személy kizárólag a kötelező biztosítási rendszer hatálya alá tartozik;

[...]"

15

Az Egyrészről az Európai Közösség és tagállamai, másrészről a Svájci Államszövetség között a személyek szabad mozgásáról szóló, 1999. június 21-én Luxemburgban aláírt megállapodás, amelyet az Európai Közösség nevében a Svájci Államszövetséggel létrejött hét megállapodás megkötéséről szóló, 2002. április 4-i 2002/309/EK, Euratom tanácsi és – a tudományos és műszaki együttműködésről szóló megállapodás tekintetében – bizottsági határozat hagyott jóvá (HL L 114. o., 1. o.; magyar nyelvű kiadás 11. fejezet, 41. kötet, 89. o.; a továbbiakban: EK–Svájc megállapodás), 8. cikke az alábbiak szerint rendelkezik:

„A Szerződő Felek, a II. mellékletnek megfelelően, rendelkezéseket fogadnak el a szociális biztonsági rendszerek összehangolásáról, különösen az alábbiak érdekében:

a)

egyenlő bánásmód;

b)

az alkalmazandó jogszabályok meghatározása;

c)

a különböző nemzeti jogszabályok szerint figyelembe veendő biztosítási időszakok összeadása az ellátásra való jogosultság megszerzése és fenntartása, valamint az ellátások kiszámítása céljából;

d)

a juttatások kifizetését a tagállamok [helyesen: kifizetése a Szerződő Felek] területén lakó személyek számára;

e)

a hatóságok és intézmények közötti segítségnyújtás és együttműködés.”

16

Az EK–Svájc megállapodás szociális biztonsági koordinációra vonatkozó II. mellékletének 1. cikke az alábbiakat írja elő:

„(1) A szociális biztonsági rendszerek összehangolása területén a Szerződő Felek megállapodnak a megállapodás aláírásának időpontjában hatályos és az e melléklet A. szakaszával módosított, e megállapodásban említett közösségi jogi aktusok vagy e jogi aktusokkal egyenértékű szabályok egymás közötti alkalmazásában.

(2) A jelen melléklet A. szakaszában hivatkozott jogi aktusokban szereplő »tagállam(ok)« kifejezést úgy kell érteni, hogy az a kérdéses közösségi jogi aktusok hatálya alá tartozó tagállamokon kívül Svájcot is magában foglalja.”

17

Az említett melléklet A. szakasza többek között az 1408/71 rendeletre hivatkozik.

18

Az 1408/71 rendelet helyébe a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló, 2004. április 29-i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 166., 1. o.) lépett, amelyet 2010. május 1-jétől kell alkalmazni, amely időponttól az 1408/71 rendelet már nem alkalmazható. Az EK–Svájc megállapodás II. mellékletét az egyrészt az Európai Közösség és tagállamai, másrészt a Svájci Államszövetség közötti, a személyek szabad mozgásáról szóló megállapodás által létrehozott vegyes bizottságnak az e megállapodáshoz tartozó, a szociális biztonsági rendszerek koordinációjáról szóló II. melléklet cseréjéről szóló, 2012. április 1-jén hatályba lépő 2012. március 31-i 1/2012 határozata (HL L 103., 51. o.) tette naprakésszé. Az említett melléklet immár a 883/2004 rendeletre utal. Ugyanakkor e határozat hatálybalépése előtti tényállásokat továbbra is az 1408/71 rendelet szabályozza, párhuzamosan a 883/2004 rendelet 90. cikkének (1) bekezdésével, amelynek értelmében az 1408/71 rendelet hatályban marad és továbbra is joghatással bír többek között az EK–Svájc megállapodás szempontjából e megállapodás

módosításáig, valamint az említett módosított megállapodás II. melléklete A. szakaszának 3. pontja szempontjából, amely „a múltban felmerült esetben” továbbra is a 1408/71 rendeletre utal.

A holland jog

19

Az elzetes döntéshozatalra utaló határozatból következik, hogy az általános társadalombiztosítási rendszerre vonatkozó holland jogszabályok értelmében a Hollandiában lakóhellyel rendelkező munkavállalók f?szabály szerint kötelez?en biztosítottak e rendszer különböz? ágaiban. Kivételesen a társadalombiztosítás biztosítottai körének kiterjesztésér?l és korlátozásáról szóló 1999. évi rendelet (Besluit uitbreiding en beperking kring verzekerden volksverzekeringen 1999) 12. cikkének (1) bekezdése értelmében e biztosítás véget ér legalább három hónapos megszakítás nélküli Hollandián kívüli munkavégzés esetén, kivéve ha a munkavégzésre kizárólag egy ebben a tagállamban székhellyel rendelkező munkáltatóval fennálló munkaviszony keretében kerül sor. A holland kormány pontosítása szerint a tengerészek kötelező biztosításáról szóló rendelet (Besluit verzekeringsplicht zeevarenden) ugyanebben az értelemben el?írja, hogy ha egy adott tagállamban lakóhellyel rendelkező tengerész az 1992. május 2?i Európai Gazdasági Térségr?l szóló megállapodás (HL 1994. L 1., 3. o.; magyar nyelv? különkiadás 11. fejezet, 52. kötet, 3. o.) részes államától eltér? harmadik állam lobogója alatt közleked? hajón végzi a tevékenységét Hollandiában székhellyel rendelkező munkáltató számára, a munkavállalók társadalombiztosítására vonatkozó holland jogszabályokat kell alkalmazni.

Az alapeljárás és az elzetes döntéshozatalra el?terjesztett kérdések

20

L. Kik Hollandiában lakóhellyel rendelkező holland állampolgár 2004 folyamán panamai lobogó alatt közleked? cs?fektet? hajón dolgozott. Ezen év május 31?ig egy hollandiai székhely? társaság foglalkoztatta, és ezen tagállam általános társadalombiztosítási rendszerének hatálya alá tartozott. 2004. június 1?jét?l egy svájci székhely? társaság foglalkoztatta ugyanazon munkakörben. Munkabére továbbra is a holland jövedelemadó hatálya alá tartozott. A holland jogszabályok értelmében a biztosítás az említett általános társadalombiztosítási rendszerben legalább három hónapos megszakítás nélküli Hollandián kívüli, e tagállamon kívül székhellyel rendelkező munkáltató javára történ? munkavégzés esetén véget ér.

21

Az alapeljárás középpontjában álló kérdés arra vonatkozik, hogy az 1408/71 rendeletre tekintettel, L. Kik a 2004. június 1?jét?l 2004. augusztus 24?ig terjed? id?szakra tekintettel köteles?e járulékot fizetni a holland társadalombiztosítási rendszerben. Ezen id?szakban a hajó, amelyen dolgozott, egymást követ?en egy harmadik állam mentén húzódó kontinentális talapzaton, nemzetközi vizeken és a kontinentális talapzat bizonyos tagállamok (Hollandia és az Egyesült Királyság) mentén húzódó részeinek magasságában tartózkodott.

22

L. Kik azt állítja, hogy az 1408/71 rendeletb?l az következik, hogy az említett id?szak során nem tartozott a holland társadalombiztosítási rendszerbe.

23

A Hoge Raad der Nederlanden (holland legfels?bb bíróság) az L. Kik által az ?t az adott id?szak tekintetében a holland társadalombiztosítási rendszerbe történ? járulékfizetésre kötelező végs?

határozattal szemben hozzá benyújtott felülvizsgálati kérelem nyomán e rendelet alkalmazhatóságát vizsgálja.

24

E bíróság először is arra keres választ, hogy az említett rendelet kizárólag a migráns munkavállalókra alkalmazható-e és amennyiben igen, L. Kik ilyenek minősül-e azon helyekre tekintettel, ahol tevékenységét a jogvita tárgyát képező időszakban egymást követően végezte, figyelembe véve a hajó különös jellegét, amelynek fedélzetén dolgozott, annak a tengerjogi egyezmény szerinti minősítését, valamint – adott esetben – a csőfektetés célját.

25

A kérdést előterjesztő bíróság különösen arra keres választ, hogy azon időszakokban, amelyek során az érintett hajó a kontinentális talapzat Hollandia vagy az Egyesült Királyság mentén húzódó részének magasságában tartózkodott, L. Kiket úgy kell-e tekinteni, mint aki tevékenységét ezen tagállamok területén végezte. Az e kérdésre adandó választól függően meg kell állapítani, hogy az érintett a jogvita tárgyát képező teljes időszakban vagy ezen időszak nagy részében az Európai Unió területén kívül dolgozott, és nem minősülhet ez alapján az 1408/71 rendelet személyi hatálya alá tartozó migráns munkavállalónak.

26

Ugyanakkor a kérdést előterjesztő bíróság az Aldewereld-ítéletre (C-60/93, EU:C:1994:271) hivatkozva úgy véli, hogy még ha a kereső tevékenységet az Unió területén kívül is végzik, az e területhez fordítva kell-e szoros kötődés ahhoz vezet, hogy e rendelet II. cikkének rendelkezéseit alkalmazni kell arra a munkavállalóra, aki valamely tagállam állampolgára.

27

E tekintetben e bíróság lehetségesnek tartja, hogy releváns összekapcsoló tényezők mind a Svájci Államszövetséggel (a munkáltató letelepedésének helye) – amely államot az említett rendelet alkalmazásának szempontjából tagállamnak kell tekinteni –, mind az Unió területével (a jövedelmek hollandiai adóztatása és esetleg a Holland Királyság és az Egyesült Királyság területén történő munkavégzés, ha az alapügyben szóban forgó, csőfektetű hajó fedélzetén végzett munka az e tagállamok területén történő munkavégzésnek tekintendő, amikor e hajó a kontinentális talapzatnak az ezen tagállamok mentén húzódó részei magasságában működött) fennállnak. Mindenesetre ez utóbbi körülményt illetően és azt relevánsnak feltételezve azt lenne szükséges megtudni, hogy azt kizárólag azon időszakok tekintetében kell-e figyelembe venni, amikor a hajó a kontinentális talapzatnak az ezen tagállamok mentén húzódó részei magasságában tevékenykedett, avagy a jogvita által érintett egész időszak tekintetében, ami adott esetben azon körülménytől függhet, hogy azt kezdettől fogva tervezték-e, vagy sem.

28

Azt feltételezve, hogy L. Kik az 1408/71 rendelet személyi hatálya alá tartozik, és így az alkalmazandó szociális biztonsági jogszabályok meghatározása érdekében az annak II. címében szereplő szabályokat kell alkalmazni, a kérdést előterjesztő bíróság a releváns szabályt kutatja.

29

E bíróság megállapítja, hogy a munkavégzés helye fontos körülmény, és így e szempontból is meg kell határozni, hogy a kontinentális talapzat valamely tagállam mentén húzódó részének magasságában működő csőfektetű hajó fedélzetén munkavállalóként végzett tevékenységet az e

tagállam területén történ? munkavégzésnek kell?e tekinteni.

30

Ha e kérdésre nemleges választ kell adni, akkor a rendelet II. címében szerepl? egyik szabály sem alkalmazandó. Következésképpen mivel nem feltételezhet?, hogy az olyan munkavállaló, akire az 1408/71 rendelet alkalmazandó, egyetlen társadalombiztosítási rendszerbe se tartozzon, meg kell határozni a leginkább releváns összekapcsoló tényez?t. A jelen esetben e bíróság szerint a munkavállaló lakóhelye nem bírhat jelent?séggel, mivel semmi sem utal a lakóhely és a munkaviszony közötti bármilyen kapcsolatra. Ugyanez a helyzet szerinte a munkavégzésb?l származó jövedelem adóztatásának helye szempontjából, mivel az 1408/71 rendelet ezt a tényez?t egyáltalán nem veszi figyelembe. A munkáltató székhelye kizárásos alapon különös jelent?séggel bír, amely tekintetben e bíróság az Aldewereld?ítéletre (EU:C:1994:271) hivatkozott.

31

Abban az esetben, ha a kontinentális talapzat valamely tagállam mentén húzódó részének magasságában m?köd? cs?fektet? hajó fedélzetén munkavállalóként végzett tevékenység az e tagállam területén történ? munkavégzésnek tekintend?, a Hoge Raad der Nederlanden szerint két megoldás lehetséges.

32

Az els? megoldás szerinte az 1408/71 rendelet 13. cikke (2) bekezdésének a) pontjában rögzített f?szabályra való hivatkozás, amely a munkavégzés helyének jogszabályait, következésképpen a holland és az egyesült királysági jogszabályokat jelöli ki azon id?szakokra alkalmazandónak, amelyek során a munkavégzést az ezen tagállamok valamelyikének területén folytatottnak kell tekinteni, és az ezt meghaladó id?szakokra a jelen ítélet 30. pontjában kifejtettekkel azonos okból a svájci jogszabályok alkalmazandók.

33

A második elképzelt megoldás szerint meg kell állapítani, hogy a munkát e rendelet 14. cikke (2) bekezdésének értelmében szokásosan több tagállam területén végezték, és ennek következtében az e (2) bekezdés b) pontja i. alpontjában szerepl? els? esetnek megfelel? szabályt kell alkalmazni, amely a lakóhely szerinti tagállam jogának alkalmazásához vezetne, ha a tevékenység egy részét ott végezték.

34

A kérdést el?terjeszt? bíróság úgy véli, hogy az a körülmény, hogy az 1408/71 rendelet 14. cikke – címe szerint – a tengerészekb?l eltér? munkavállalókra alkalmazandó különös szabályokat tartalmazza, nem biztos, hogy meghatározó, mivel e rendelet 14b. cikke, amelyben a tengerészekre vonatkozó különös szabályok szerepelnek, semmilyen, a jelen esetben alkalmazandó rendelkezést nem tartalmaz.

35

Ezzel szemben e bíróság a jelen eset, valamint azon eset elhatárolását vizsgálja, amikor a munkavállalói tevékenységet el?ször az egyik, majd a másik tagállamban folytatják – amely helyzetet az 1408/71 rendelet 13. cikke (2) bekezdésének a) pontja szabályozza –, mivel egyazon személy tulajdonképpen sohasem folytathat két tevékenységet ugyanazon pillanatban két különböz? helyen. Következésképpen az e rendelet 14. cikkének (2) bekezdésében használt „szokásosan két vagy több tagállam területén foglalkoztatnak” kifejezés az olyan tevékenységre is

vonatkozik, amelyet egymást követően több tagállam területén gyakorolnak. Márpedig e kifejezés túl szigorú értelmezése e bíróság szerint kedvezőtlen lenne a munkavállalók szabad mozgása szempontjából, mivel azt foglalja magában, hogy azon munkavállalók, akikre nem vonatkozik az e 14. cikk (2) bekezdésében említett különös szabály, az említett rendelet 13. cikke (2) bekezdése a) pontjának hatálya alá tartoznak, és ebből kifolyólag a rájuk alkalmazandó jogszabályok gyakori változásával kerülnének szembe.

36

E körülmények között a Hoge Raad der Nederlanden felfüggesztette az eljárást, és elzeter döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:

„1)

a)

Úgy kell-e értelmezni az 1408/71 rendelet személyi hatályra vonatkozó szabályait és a rendelet II. címében foglalt utaló szabályok területi hatályára vonatkozó szabályokat, hogy ezek az utaló szabályok alkalmazandók olyan esetben, mint a jelen ügybeli eset, amelyben olyan, Hollandiában lakóhellyel rendelkező munkavállalóról van szó, aki holland állampolgár, legalábbis korábban kötelezően biztosított volt Hollandiában, tengerészként egy svájci székhelyű munkáltatónak dolgozik, munkáját egy panamai zászló alatt közlekedő cséktetű hajó fedélzetén végzi, és e munkát elször az Unió területén kívül (körülbelül három hétig az Egyesült Államok kontinentális talapzatán és körülbelül két hétig nemzetközi vizeken), majd Hollandia kontinentális talapzatán (egy hónapig, majd körülbelül egy hétig) és az Egyesült Királyság kontinentális talapzatán (körülbelül egy hétig) végezte, miközben az ezzel szerzett jövedelem Hollandiában jövedelemadó hatálya alá tartozik?

b)

Amennyiben igen, csak azokra a napokra alkalmazandó-e az 1408/71 rendelet, amelyeken az érintett személy valamely uniós tagállam kontinentális talapzatán dolgozott, vagy az ezt megelőző időszakra is, amelyben máshol, az Unió területén kívül dolgozott?

2)

Amennyiben az 1408/71 rendelet alkalmazandó az ilyen munkavállalóra, e rendelet mely jogrendszert vagy jogrendszereket jelöli ki alkalmazandóként?”

Az elzeter döntéshozatalra elterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

37

A kérdést elterjesztő bíróság első kérdésével lényegében azt kívánja megtudni, hogy az 1408/71 rendeletet úgy kell-e értelmezni, hogy e rendelet személyi hatálya alá tartozik az olyan munkavállaló, aki, mint L. Kik, valamely tagállam harmadik állam lobogója alatt közlekedő cséktetű hajó fedélzetén munkavállalóként alkalmazott állampolgára, aki az állampolgársága szerinti tagállamban – ahol jövedelmei adókötelesek – rendelkezik lakóhellyel, és a világ különböző pontjain, többek között a kontinentális talapzat bizonyos tagállamok mentén húzódó részeinek magasságában hajózik, akit korábban a lakóhelye szerinti tagállamban székhellyel rendelkező vállalkozás foglalkoztatott, munkáltatót vált, és őt immár egy Svájcban székhellyel rendelkező vállalkozás foglalkoztatja, miközben továbbra is ugyanazon tagállamban rendelkezik

lakóhellyel és ugyanazon a hajón dolgozik.

38

E tekintetben először is meg kell állapítani, hogy az 1408/71 rendelet 2. cikkének (1) bekezdése értelmében e rendelet vonatkozik többek között azokra a munkavállalókra, akik egy vagy több tagállam jogszabályainak a hatálya alá tartoznak vagy tartoztak, és akik a tagállamok egyikének állampolgárai.

39

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy L. Kik esetében is ez volt a helyzet az alapügyben szóban forgó időszak során. Ő ugyanis holland állampolgár és ezen időszak során Hollandia általános társadalombiztosítási rendszerében volt biztosított, mivel ebben a tagállamban rendelkezett lakóhellyel. Ezenkívül, jóllehet az alapeljárás arra a kérdésre vonatkozik, hogy L. Kik az említett időszak során a holland vagy a svájci jogszabályok hatálya alá tartozott-e, nem vitatott, hogy e jogszabályok valamelyikének hatálya alá tartozott.

40

Másodszor meg kell állapítani, hogy a csőfektető hajó fedélzetén munkavállalóként végzett tevékenység nem tekinthető a valamely tagállam területén történő munkavégzésnek, ha e hajó a kontinentális talapzat ezen tagállam mentén húzódó részének magasságában tartózkodik.

41

A parti államot a tengerjogi egyezmény 79. cikkének (4) bekezdése alapján megillető joghatóság ugyanis a kontinentális talapzata felkutatásával vagy erőforrásai kiaknázásával kapcsolatban megépített vagy használt kábelekre vagy csővezetékekre vonatkozik, és így nem vonatkozik a kábelek vagy csővezetékek fektetésével foglalkozó hajóra. Egyébként az ilyen hajó nem minősülhet az egyezmény 80. cikke értelmében a kontinentális talapzaton lévő „mesterséges szigetnek”, „berendezésnek” vagy „létesítménynek” sem. Mindenesetre az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból nem következik, hogy az azon hajó által végrehajtott csővezetékfektetés célja, amelyen L. Kik a kontinentális talapzat bizonyos tagállamok mentén húzódó részeinek magasságában való tartózkodása idején dolgozott, a kontinentális talapzat felkutatása vagy erőforrásainak kiaknázása lett volna.

42

Mindenesetre olyan helyzetben, amilyen L. Kik helyzete, az a megállapítás, amely szerint a csőfektető hajó fedélzetén munkavállalóként végzett tevékenység akkor sem tekinthető az ezen tagállam területén történő munkavégzésnek, ha e hajó az ezen tagállam mentén húzódó kontinentális talapzat magasságában tartózkodik, önmagában nem olyan jellegű, hogy az kétségbe vonná az 1408/71 rendelet alkalmazhatóságát. Ugyanis önmagában az a körülmény, hogy a munkavállaló a tevékenységét az Unió területén kívül gyakorolja, nem elég a munkavállalók szabad mozgására vonatkozó uniós szabályok alkalmazásának mellőzéséhez, ha a munkaviszony megfűzi az Unió területéhez való kellően szoros kötődését (Aldewereld-ítélet, EU:C:1994:271, 14. pont).

43

E tekintetben a Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy a szóban forgó munkaviszonynak az Unió területéhez fűződően szoros kötődése különösen abból a körülményből következik, hogy az egyik tagállamban lakóhellyel rendelkező uniós polgárt egy másik tagállamban székhellyel

rendelkez? vállalkozás foglalkoztatta, és ennek javára fejtette ki tevékenységét (lásd ebben az értelemben: Petersen-ítélet, C?544/11, EU:C:2013:124, 42. pont).

44

Márpedig, amint azt a f?tanácsnok is kiemelte indítványának 40. pontjában, az L. Kik által az alapügyben szóban forgó id?szak során végzett munkát az azt a Holland Királyság és az – 1408/71 rendelet szempontjából tagállamnak tekintend? – Svájci Államszövetség területéhez köt? bizonyos számú összekapcsoló tényez? jellemzi. E tekintetben elegend? megállapítani, hogy L. Kik Hollandiában rendelkezett lakóhellyel, és munkáltatójának székhelye Svájcban volt.

45

A fenti megfontolásokra tekintettel az els? kérdésre azt a választ kell adni, hogy az 1408/71 rendeletet úgy kell értelmezni, hogy e rendelet személyi hatálya alá tartozik az olyan munkavállaló, aki, mint L. Kik, valamely tagállam harmadik állam lobogója alatt közleked? cs?fektet? hajó fedélzetén munkavállalóként alkalmazott állampolgára, aki az állampolgársága szerinti tagállamban – ahol jövedelmei adókötelesek – rendelkezik lakóhellyel, és a világ különböz? pontjain, többek között a kontinentális talapzat bizonyos tagállamok mentén húzódó részeinek magasságában hajózik, akit korábban a lakóhelye szerinti tagállamban székhellyel rendelke? vállalkozás foglalkoztatott, munkáltatót vált, és ?t immár egy Svájcban székhellyel rendelke? vállalkozás foglalkoztatja, miközben továbbra is ugyanazon tagállamban rendelkezik lakóhellyel és ugyanazon hajón dolgozik.

A második kérdésre?

46

A kérdést el?terjeszt? bíróság második kérdésével, amelyet arra az esetre nézve tett fel, ha az 1408/71 rendelet alkalmazandó az olyan munkavállalóra, mint L. Kik, amelyet tehát meg kell válaszolni, azt kérdezi, hogy az alkalmazandó nemzeti jogszabályok meghatározását szabályozó, e rendelet II. címében szerepl? rendelkezések mely jogrendszert jelölik ki az ilyen munkavállalóra alkalmazandóként.

47

E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy ha valamely személy az 1408/71 rendelet – annak 2. cikkében meghatározott – személyi hatálya alá tartozik, f?szabály szerint az egy tagállam jogszabályai alkalmazásának e rendelet 13. cikkének (1) bekezdésében rögzített szabálya alkalmazandó, és az alkalmazandó nemzeti jogszabályokat e rendelet II. címe rendelkezéseinek megfelelően kell meghatározni (Aldewereld-ítélet, EU:C:1994:271, 10. pont).

48

Ezen ítélet 11. pontjában a Bíróság megállapította, hogy e II. cím egyik rendelkezése sem vonatkozik közvetlenül olyan munkavállaló helyzetére, akit uniós vállalkozás alkalmaz, ám semmilyen tevékenységet nem végez az Unió területén, mivel kizárólag harmadik állam területén dolgozik.

49

Ezen esettel azonosnak kell tekinteni azt, amelyben a munkavállalót uniós vállalkozás alkalmazta abból a célból, hogy harmadik állam lobogója alatt közleked? hajón dolgozzon.

Ez a helyzet az 1408/71 rendelet 13. cikke (2) bekezdése f) pontjának az említett ítélet keretében releváns időszakot követő bevezetésétől függetlenül, amelynek értelmében az a személy, akire az egyik tagállam jogszabályai már nem alkalmazhatók, és egy másik tagállam jogszabályai sem alkalmazandók rá, e rendelet II. címének egy másik rendelkezése alapján azon tagállam jogszabályainak a hatálya alá tartozik, amelyeknek a területén lakóhellyel rendelkezik.

E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy e rendelkezés alkalmazásának feltételét képezi az, hogy valamely tagállam jogszabályai már nem alkalmazandók, és e rendelkezés maga nem határozza meg azon feltételeket, amelyek alapján valamely tagállam jogszabályai már nem alkalmazandók (lásd Bizottság kontra Belgium ítélet, C-347/98, EU:C:2001:236, 31. pont). Amint azt a Bíróság többek között a van Pommeren-Bourgoniën ítélet (C-227/03, EU:C:2005:431) 33. pontjában kimondta, e feltételeket minden tagállam saját maga határozza meg.

Ugyanis amint azt a 118/97 rendelettel módosított és naprakésszé tett, az 1408/71 rendelet végrehajtására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 1972. március 21-én 574/72/EGK tanácsi rendelet (HL L 74., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 1. kötet, 83. o.) 10b. cikke egyértelművé teszi, azt, hogy az 1408/71 rendelet 13. cikke (2) bekezdésének f) pontja szerinti személyre vonatkozóan valamely tagállam jogszabályai mikortól és milyen feltételek esetén nem alkalmazandók, e jogszabályok rendelkezéseinek megfelelően kell meghatározni.

Márpedig a holland jog értelmében e tagállam szociális biztonsági jogszabályai továbbra is alkalmazandók voltak L. Kikre a jogvita tárgyát képező teljes időszakban. Mivel az arra vonatkozó feltétel, hogy valamely tagállam jogszabályai már ne legyenek alkalmazandók, nem teljesült, az 1408/71 rendelet 13. cikke (2) bekezdésének f) pontja nem alkalmazható olyan helyzetben, mint az alapügybeli helyzet.

Következésképpen meg kell állapítani, hogy ilyen helyzetben, amennyiben a munkaviszony kellően szorosan kötődik az Unió területéhez, az 1408/71 rendelet II. címének az e rendelet 13. cikke (2) bekezdésének f) pontjától eltérő rendelkezéseire utalva jelölik ki az alkalmazandó jogszabályokat.

Márpedig, amint az a jelen ítélet 44. pontjában megállapításra került, az Unió területéhez való kellően szoros kötődés fennáll az olyan helyzetben, mint amilyen L. Kik helyzete.

Az ilyen helyzetben az alkalmazandó jogszabályok 1408/71 rendelet szerinti megállapítását illetően meg kell állapítani, hogy e rendelet 13. cikke (2) bekezdésének c) pontjában szereplő szabály, amely a tengerészek vonatkozásában a lobogó szerinti tagállam jogszabályait jelöli ki, analógia útján nem alkalmazandó, mivel a jelen ügyben harmadik állam lobogója alatt közlekedő hajón dolgozó személyről van szó.

57

Hasonló esetben a Bíróság kimondta, hogy azok az alkalmazandó jogszabályok, amelyek – figyelemmel az adott helyzetet a tagállamok jogszabályaival összekapcsoló tényezőkre – e rendelet II. címének rendelkezéseiből következnek (lásd: Aldewereld-ítélet, EU:C:1994:271, 20. pont).

58

A jelen esetben, akárcsak az Aldewereld-ítéletben (EU:C:1994:271, 21. pont) szereplő helyzetben, valamely tagállam vagy annak tekintendő állam jogszabályaival összekapcsoló egyedüli tényező a munkavállaló lakóhelye és a munkáltató székhelye. Márpedig amint a Bíróság azt ezen ítélet 22. pontjában megállapította, a munkavállaló lakóhelye szerinti tagállam jogszabályainak alkalmazása az 1408/71 rendelet rendszerében járulékos szabálynak tekintendő, amely csak abban az esetben érvényesül, ha e jogszabályok a munkaviszonyhoz kötődnek. Így ha a munkavállaló nem rendelkezik lakóhellyel azon tagállamok egyikének területén, ahol tevékenységét végzi, általában a munkáltató székhelyének vagy lakóhelyének jogát kell alkalmazni.

59

Az olyan helyzetben, mint az alapügybeli, e megállapítást az 1408/71 rendelet 14. cikke (2) bekezdése a) pontjának első mondata is megerősíti, amely rendelkezés e rendelet rendszerében a lényegében olyan feltételek mellett lezajló, utazó jellegű munkát végző személyekkel kapcsolatban irányadó, hogy a munkavégzés nem köthető konkrét helyhez, és amely rendelkezés értelmében e személyekre a munkáltató székhelye szerinti tagállam jogszabályai alkalmazandók.

60

Ugyanis, még ha e rendelkezés, amint a címéből kitűnik, a tengerészekről eltérő munkavállalókra alkalmazandó szabályokat is tartalmazza, az alapügybeli helyzet, azaz a tevékenységét az Unió területén kívül, harmadik állam lobogója alatt közlekedő hajó fedélzetén végző munkavállaló helyzete akkor is azon személyek helyzetével hasonlítható össze, akikre az említett rendelkezés közvetlenül vonatkozik, amennyiben sem a lobogó szerinti állam, sem a munkavégzés helye nem kapcsolódik valamely tagállam jogszabályaihoz.

61

Következésképpen az olyan munkavállaló helyzetére vonatkozóan, mint L. Kik, az alkalmazandó jogszabályok azon tagállam vagy annak tekintendő állam jogszabályai, amelyben az ezen munkavállalót foglalkoztató vállalkozás székhellyel rendelkezik.

62

Tekintettel arra mindenesetre, hogy a Bíróságnak nincs információja a svájci jogszabályok szerinti biztosítási rendszer jellegére vonatkozóan, továbbá figyelembe véve, hogy a holland jogszabályok értelmében ezek rendeltetése az, hogy az olyan munkavállaló, mint L. Kik helyzetét az alapügybeli

időszak során úgy szabályozza, hogy elírja az ilyen munkavállaló kötelező biztosítási rendszerben való biztosítását, ki kell emelni, hogy az 1408/71 rendelet 15. cikke (2) bekezdése első francia bekezdésének megfelelően, ha több tagállam – és a Svájci Államszövetség is ilyennek tekintendő – jogszabályainak alkalmazása egy önkéntes és egy kötelező biztosítási rendszerben való biztosítást eredményez, az érintett kizárólag a kötelező biztosítás hatálya alá tartozik.

63

Abban az esetben, ha az 1408/71 rendelettel összhangban a munkáltató székhelye szerinti állam jogszabályai nem írják elő az olyan munkavállaló, mint L. Kik egyetlen szociális biztonsági rendszerben való biztosítását sem, az ilyen munkavállaló lakóhelye szerinti tagállam jogszabályai válnak alkalmazandóvá. Emlékeztetni kell ugyanis arra, hogy e rendelet II. címe rendelkezéseinek az is célja, hogy megakadályozza, hogy az e rendelet hatálya alá tartozó személyek – rájuk nézve irányadó szabályozás hiányában – a szociális biztonsági rendszer nyújtotta védelem nélkül maradjanak (van Pommeren/Bourgoniën ítélet, EU:C:2005:431, 34. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

64

Tekintettel a fenti megfontolások összességére, a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy az alkalmazandó nemzeti jogszabályok meghatározását szabályozó, az 1408/71 rendelet II. címében szereplő rendelkezéseket úgy kell értelmezni, hogy valamely tagállam vagy az – e rendelet alkalmazásának céljából tagállamnak tekintendő – Svájci Államszövetség állampolgára, aki az Unió területén kívül, harmadik állam lobogója alatt közlekedő hajó fedélzetén végez tevékenységet munkavállalóként, ideértve a valamely tagállam kontinentális talapzatán való munkavégzést is, de egy, a Svájci Államszövetség területén székhellyel rendelkező vállalkozás alkalmazza, a munkáltatójának székhelye szerinti állam jogszabályainak hatálya alá tartozik. Mindenesetre olyan körülmények között, mint az alapügy körülményei, abban az esetben, ha az említett rendelettel összhangban e jogszabályok alkalmazása önkéntes biztosítási rendszerben való biztosítást eredményez vagy egyetlen szociális biztonsági rendszerben való biztosítást sem eredményez, ezen állampolgár a lakóhelye szerinti tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozik.

A költségekről

65

Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (ötödik tanács) a következőképpen határozott:

1)

Az 1996. december 22-i 118/97/EK tanácsi rendelettel módosított és naprakésszé tett és az 1999. február 8-i 307/1999/EK tanácsi rendelettel módosított, a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló, 1971. június 14-i 1408/71/EGK tanácsi rendeletet úgy kell értelmezni, hogy a 118/97 rendelettel módosított és naprakésszé tett és a 307/1999 rendelettel módosított 1408/71

rendelet személyi hatálya alá tartozik az olyan munkavállaló, aki, mint L. Kik, valamely tagállam harmadik állam lobogója alatt közlekedő hajó fedélzetén munkavállalóként alkalmazott állampolgára, aki az állampolgársága szerinti tagállamban – ahol jövedelmei adókötelesek – rendelkezik lakóhellyel, és a világ különböző pontjain, többek között a kontinentális talapzat bizonyos tagállamok mentén húzódó részeinek magasságában hajózik, akit korábban a lakóhelye szerinti tagállamban székhellyel rendelkező vállalkozás foglalkoztatott, munkáltatót vált, és őt immár egy Svájcban székhellyel rendelkező vállalkozás foglalkoztatja, miközben továbbra is ugyanazon tagállamban rendelkezik lakóhellyel és ugyanazon hajón dolgozik.

2)

Az alkalmazandó nemzeti jogszabályok meghatározását szabályozó, a 118/97 rendelettel módosított és naprakésszé tett és a 307/1999 rendelettel módosított 1408/71 rendelet II. címében szereplő rendelkezéseket úgy kell értelmezni, hogy valamely tagállam vagy az – e rendelet alkalmazásának céljából tagállamnak tekintendő – Svájci Államszövetség állampolgára, aki az Unió területén kívül, harmadik állam lobogója alatt közlekedő hajó fedélzetén végez tevékenységet munkavállalóként, ideértve a valamely tagállam kontinentális talapzatán való munkavégzést is, de egy, a Svájci Államszövetség területén székhellyel rendelkező vállalkozás foglalkoztatja, a munkáltatójának székhelye szerinti állam jogszabályainak hatálya alá tartozik. Mindenesetre olyan körülmények között, mint az alapügy körülményei, abban az esetben, ha az említett rendelettel összhangban e jogszabályok alkalmazása önkéntes biztosítási rendszerben való biztosítást eredményez vagy egyetlen szociális biztonsági rendszerben való biztosítást sem eredményez, ezen állampolgár a lakóhelye szerinti tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozik.

Aláírások

(*1) Az eljárás nyelve: holland.